

นิพนธ์ต้นฉบับ

original article

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรโรงพยาบาลมะการักษ์
อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี
Factors Influencing Electricity-Saving Behavior of Staff at Makarak Hospital,
Tha Maka District, Kanchanaburi Province

พวงทิพย์ ศรีจันทร์*
Phuangthip Srichan*

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรในโรงพยาบาลมะการักษ์ อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรในโรงพยาบาลมะการักษ์ อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี โดยใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามบุคลากรที่ปฏิบัติงานตามหน่วยงานต่างๆ ในโรงพยาบาลมะการักษ์ อ.ท่ามะกา จำนวนทั้งสิ้น 756 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test, ANOVA และ Correlation

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 88.5 อายุ 51 - 60 ปี ร้อยละ 28.6 การศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ร้อยละ 57.6 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 40,000 บาท ร้อยละ 33.6 โดยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า พบว่าเคยได้รับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ร้อยละ 95.40 และมีทัศนคติเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า และระดับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้า พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ช่องทางรับรู้ข่าวสารในโรงพยาบาลมะการักษ์ กับการให้ความสนใจเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร มีผลต่อพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรโรงพยาบาลมะการักษ์ อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และทัศนคติเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรโรงพยาบาลมะการักษ์ อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี โดยที่ $r = .229$ ($P < .001$)

คำสำคัญ : พฤติกรรม, การประหยัดพลังงานไฟฟ้า, ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการประหยัดพลังงาน

Abstract

This research aims to 1) To investigate the electricity-conservation behaviors of personnel at Makarak Hospital, Tha Maka District, Kanchanaburi Province. 2) To identify key determinants influencing those behaviors among hospital staff. This descriptive study collected data through a structured questionnaire administered to all 756 staff members working across various departments of Makarak Hospital. Data analysis included : Descriptive statistics (percentages, means, standard deviations), Group differences assessed with t-tests and one-way ANOVA, Pearson correlation analysis

It was found that, The majority of participants were female (88.5%). The most represented age group was 51 – 60 years (28.6%). The largest proportion held a bachelor's degree (57.6%), and 33.6% reported a monthly income exceeding 40,000 THB. A very high proportion of respondents (95.4%) had received information regarding electricity conservation. Overall, both attitudes toward energy conservation and self-reported energy-saving behaviors were rated at a high level. Staff exposure to internal communication channels about energy saving, and the degree of attention paid to such information, were both statistically significant predictors of energy-saving behavior ($p < .05$). A weak but statistically significant positive correlation was observed between attitudes and energy-saving behavior ($r = 0.229$, $p < .001$). This phrasing aligns with standard academic reporting guidelines for correlation statistics, where the correlation coefficient (r) and its p -value are clearly stated

Keywords : Behavior, energy saving, factors influencing energy saving behavior

บทนำ

นโยบายพลังงานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) ประเด็นสำคัญของนโยบายพลังงาน ความมั่นคงของพลังงาน สร้างความมั่นคงของอุปทานพลังงาน โดยการกระจายแหล่งที่มาของพลังงานให้หลากหลายและส่งเสริมการผลิตพลังงานจากในประเทศ เพื่อลดการพึ่งพานำเข้า พลังงานสะอาดและยั่งยืน ส่งเสริมการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ ลม ชีวมวล และพลังงานน้ำ เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในทุกภาคส่วน ทั้งภาคอุตสาหกรรม การขนส่ง และภาคครัวเรือน เพื่อลดความต้องการใช้พลังงานโดยรวม⁽¹⁾ การปรับโครงสร้างราคาพลังงานให้สะท้อนต้นทุนที่แท้จริง และส่งเสริมการแข่งขันในตลาดพลังงาน เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับประโยชน์การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานที่จำเป็น เช่น ระบบส่งไฟฟ้า และระบบก๊าซ เพื่อรองรับการขยายตัวของความต้องการใช้พลังงานในอนาคต การพัฒนาเทคโนโลยีพลังงาน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีพลังงานใหม่ๆ เช่น เทคโนโลยีการกักเก็บพลังงานและเทคโนโลยีพลังงานสะอาด เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการกำหนดนโยบายและดำเนินงานด้านพลังงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม แผนฯ 13 ยังให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนไปสู่เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio Circular-Green Economy) ซึ่งมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายพลังงาน การพัฒนาพลังงานสะอาดและยั่งยืน จะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ โดยสรุปดังนี้คือ มิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการ

สร้างความมั่นคงทางพลังงาน ควบคู่ไปกับการพัฒนาพลังงานสะอาดและยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างพลังงานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม⁽¹⁾

โรงพยาบาลมะเร็งรักษ์ อ.ท่ามะกา ได้ดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลด้านการประหยัดพลังงานไฟฟ้าตั้งแต่ พ.ศ. 2544 เป็นต้นมา โดยกำหนดมาตรการประหยัดพลังงานไฟฟ้าให้บุคลากรในหน่วยงานมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ให้ความรู้ความเข้าใจและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่าเพื่อให้เกิดการประหยัดพลังงานในองค์กรอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และเริ่มนำระบบการผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยระบบโซลาร์เซลล์ (Solar Rooftop) มาใช้ในองค์กร ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2561 เป็นต้นมา และพบว่าอัตราค่าใช้จ่ายด้านการใช้ไฟฟ้ามีมูลค่าเพิ่มขึ้น ในปี 2565 มีค่าไฟเฉลี่ย จำนวน 1,193,113.10 บาทต่อเดือน ปี 2566 มีค่าไฟเฉลี่ย จำนวน 1,686,402.93 บาทต่อเดือน และ ปี 2567 มีค่าไฟเฉลี่ย จำนวน 1,457,676.60 บาทต่อเดือน⁽²⁾ แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของการใช้จ่ายค่ากระแสไฟฟ้าของโรงพยาบาลมะเร็งรักษ์ อ.ท่ามะกา ที่มีอัตราการใช้จ่ายสูงส่งผลกระทบต่อประมาณ ซึ่งอาจเป็นผลมาจากพฤติกรรมการใช้พลังงานของบุคลากรในโรงพยาบาลเป็นสำคัญ อีกทั้งการใช้พลังงานไฟฟ้ายังเป็นส่วนหนึ่งในการก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณ ซึ่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมนี้ เราทุกคนและทุกชีวิตบนโลกต่างได้รับผลร่วมกัน เพราะเราต่างอยู่ในสิ่งแวดล้อมเดียวกันด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการประหยัดพลังงานของบุคลากรโรงพยาบาลมะเร็งรักษ์ อ.ท่ามะกา ว่ามีพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าเป็นอย่างไร มีปัจจัย

ใดบ้างที่สนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

วิธีการศึกษา/ขั้นตอนการดำเนินงาน

เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยศึกษาพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรโรงพยาบาลมะเร็ง อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรในโรงพยาบาลมะเร็ง อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานตามหน่วยงานต่างๆ ในโรงพยาบาลมะเร็ง อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี จำนวนทั้งสิ้น 756 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นบุคลากรในโรงพยาบาลมะเร็ง อ.ท่ามะกา โดยใช้สูตร ทาโร ยามาเน (Taro Yamane)⁽³⁾ ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 สำหรับความคลาดเคลื่อน ร้อยละ 5 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ คือ บุคลากรในโรงพยาบาลมะเร็ง อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี จำนวน 262 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เทียบเป็นสัดส่วนของประชากร จำแนกตามกลุ่มภารกิจ 5 กลุ่มภารกิจ ดังนี้

1. กลุ่มภารกิจอำนวยการ จำนวนบุคลากร 71 คน กลุ่มตัวอย่าง 25 คน
2. กลุ่มภารกิจด้านบริการปฐมภูมิ จำนวน บุคลากร 26 คน กลุ่มตัวอย่าง 10 คน
3. กลุ่มภารกิจด้านพัฒนาระบบบริการและสนับสนุนบริการสุขภาพ จำนวนบุคลากร 34 คน กลุ่มตัวอย่าง 12 คน
4. กลุ่มภารกิจด้านบริการทุติยภูมิ และตติยภูมิ จำนวนบุคลากร 128 คน กลุ่มตัวอย่าง 45 คน
5. กลุ่มภารกิจกลุ่มการพยาบาล จำนวนบุคลากร 497 คน กลุ่มตัวอย่าง 170 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษาสูงสุด

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และแบบสอบถามการรับรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรในโรงพยาบาลมะเร็ง อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี โดยใช้ Likert scale ใช้ในการวัดทัศนคติ ความคิดเห็น หรือความรู้สึกของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประเด็นใดประเด็นหนึ่ง โดยให้ผู้ตอบเลือกคำตอบตามระดับความเห็นด้วยกับข้อความที่กำหนดไว้ ระดับคะแนนแบบ 5 ระดับ : คือ 1. เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด 2. เห็นด้วยในระดับน้อย 3. เห็นด้วยในระดับปานกลาง 4. เห็นด้วยในระดับมาก 5. เห็นด้วยในระดับมากที่สุด ที่พัฒนาขึ้นโดยผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน หลังจากนั้นนำแบบบันทึกและแบบสัมภาษณ์ไปทดลอง (Try out) ใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับประชากรในกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะทำการศึกษาในโรงพยาบาลมะเร็ง อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี จำนวน 30 คน หาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha โดยใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ทัศนคติ เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีระดับความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79 พฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีระดับความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 ซึ่งการวิจัยนี้ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการวิจัยในมนุษย์ของโรงพยาบาลมะเร็ง เอกสารรับรองเลขที่ 17/67 ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2567

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ วิเคราะห์ประมวลผลโดยโปรแกรม IBM SPSS Statistics V21.0 โดยใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้การแจกแจง ความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติเชิงอนุมาน

(Inferential Statistics) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรในโรงพยาบาลมะเร็งรักษ์ โดยใช้ t-test, ANOVA, และ Correlation

ผลการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 88.5 อายุอยู่ในช่วง 51 – 60 ปี ร้อยละ 28.6 การศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 57.6 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วงมากกว่า 40,000 บาท ร้อยละ 33.6 เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรในโรงพยาบาลมะเร็งรักษ์ อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี จำแนกตามการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า จำแนกตามการให้ความสนใจเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ระหว่างทัศนคติเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้ากับพฤติกรรมกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรในโรงพยาบาลมะเร็งรักษ์ อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี พบว่า ทัศนคติเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรในโรงพยาบาลมะเร็งรักษ์ อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี โดยที่ $r = .229$

วิจารณ์/ข้อยุติ

1. ผลการวิเคราะห์ด้านทัศนคติเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.98$) ทั้งนี้เพราะการประหยัดพลังงานไฟฟ้าขององค์กร/โรงพยาบาลเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ทุกคน ไม่ใช่เฉพาะคนใดคนหนึ่ง หรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง การเลือกใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ตลอดจนการบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เป็นวิธีปฏิบัติที่ช่วยประหยัดพลังงานไฟฟ้า ซึ่งสอดคล้อง

กับงานวิจัยศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมการใช้พลังงานของบุคลากรในโรงพยาบาลศูนย์แห่งหนึ่งในภาคตะวันออก⁽⁴⁾ พบว่า ทัศนคติเชิงบวกของเจ้าหน้าที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตนด้านการอนุรักษ์พลังงานในโรงพยาบาลภาครัฐ

2. ระดับพฤติกรรมกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้า พบว่าภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 4.19$) ทั้งนี้เพราะหากพบเห็นว่าเครื่องปรับอากาศไม่เย็น หรือมีเสียงดังผิดปกติ จะแจ้งผู้เกี่ยวข้องตรวจสอบ และทำการแก้ไขโดยเร็ว ซึ่งให้เห็นว่าบุคลากรในองค์กรภาครัฐและสถานพยาบาลมีแนวโน้มปฏิบัติเพื่อประหยัดพลังงานในระดับสูง โดยเฉพาะการใช้เครื่องปรับอากาศอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้แสงธรรมชาติ และการแจ้งซ่อมอุปกรณ์ไฟฟ้าเมื่อพบปัญหา ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมอนุรักษ์พลังงานในหน่วยงานอื่นต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยการศึกษาพฤติกรรมกรรมการประหยัดพลังงานในโรงพยาบาลของรัฐ⁽⁵⁾ พบว่าบุคลากรมีแนวโน้มแจ้งซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น หลอดไฟและแอร์ เมื่อพบปัญหา พบว่าระดับพฤติกรรมกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 อยู่ในระดับปฏิบัติมาก

3. เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรในโรงพยาบาลมะเร็งรักษ์ อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี จำแนกตามการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุคลากรที่รับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านโปสเตอร์หรือสติ๊กเกอร์ มีพฤติกรรมกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าสูงกว่ากลุ่มที่รับรู้ผ่านประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย ทั้งนี้เป็นเพราะช่องทางรับรู้ข่าวสารในโรงพยาบาลมะเร็งรักษ์ เมื่อมีประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย ปัญหาและอุปสรรคในการประชาสัมพันธ์ อันเกิดจากข้อจำกัดของบุคลากร ที่เวลาในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อาทิเช่น บุคลากรที่ต้องปฏิบัติงานใน

ผลดีบ่าย ดีก และพักผอนในเวลากลางวัน อุปสรรค ปัญหาในระบบสัญญาณประสัมพันธ์ เสียงตามสายสัญญาณรับฟังได้ชัดเจนบ้าง ไม่ชัดเจนบ้าง การรับฟังไม่ต่อเนื่อง สัญญาณไม่ครอบคลุมไปในทุกพื้นที่ในการปฏิบัติงาน จึงทำให้บุคลากรไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร สำหรับช่องทางการรับรู้ข่าวสาร ด้านโปสเตอร์/สติ๊กเกอร์ ด้วยเนื้อหาข้อมูลข่าวสารของโปสเตอร์/สติ๊กเกอร์มีข้อมูลที่มีรายละเอียดชัดเจน การจัดลำดับเนื้อหาเป็นขั้นตอน อ่านแล้วเข้าใจง่าย ข้อมูลน่าสนใจ สถานที่ติดตั้งเหมาะสมมองเห็นได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยการศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการลดการใช้พลังงานไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิง ของศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา⁽⁶⁾ พบว่าการใช้มาตรการสื่อสาร (เช่น โปสเตอร์/สติ๊กเกอร์ คู่กับแผนการมีส่วนร่วมของบุคลากร) ช่วยให้พฤติกรรมลดการใช้พลังงานไฟฟ้าของบุคลากรเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

4. เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมลดการใช้พลังงานไฟฟ้าของบุคลากรในโรงพยาบาลมะเร็ง อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี จำแนกตามการให้ความสนใจเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่สนใจมากจะมีพฤติกรรมประหยัดพลังงานไฟฟ้าสูงกว่าผู้ที่สนใจน้อย ทั้งนี้เป็นเพราะบุคลากรที่มีระดับความสนใจต่อข้อมูลข่าวสารในระดับมากจะมีพฤติกรรมประหยัดพลังงานไฟฟ้าสูงกว่ากลุ่มที่สนใจน้อย ซึ่งอาจเนื่องมาจากการที่บุคคลเหล่านี้มีความตระหนักรู้และใส่ใจต่อผลกระทบของการใช้พลังงานอย่างเหมาะสม จึงนำไปสู่พฤติกรรมลดการใช้พลังงานไฟฟ้าที่ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยการศึกษาความตระหนักรู้และพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพของบุคลากรในโรงพยาบาล⁽⁷⁾ พบว่า ระดับความสนใจและการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับพลังงาน มีผลต่อพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้า

5. จากผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ระหว่างทัศนคติเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้ากับพฤติกรรมลดการใช้พลังงานไฟฟ้าของบุคลากรในโรงพยาบาลมะเร็ง อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี พบว่าทัศนคติเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมลดการใช้พลังงานไฟฟ้าของบุคลากรในโรงพยาบาลมะเร็ง อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี โดยที่ $r = .229$ ($P < .001$) ทั้งนี้เนื่องจากทัศนคติ เป็นความรู้สึก ความคิด หรือความเชื่อ และแนวโน้มที่จะแสดงออก ซึ่งพฤติกรรมของคน เป็นปฏิกิริยาโต้ตอบโดยการประมาณค่าว่า ชอบ หรือไม่ชอบ ที่จะส่งผลกระทบต่อตอบสนองของบุคคลในเชิงบวก หรือเชิงลบต่อบุคคล สิ่งของ และสถานการณ์ในสภาวะแวดล้อมของบุคคลนั้นๆ โดยที่ทัศนคตินี้สามารถเรียนรู้หรือจัดการได้ โดยใช้ประสบการณ์และทัศนคตินั้นสามารถที่จะรู้ หรือถูกตีความได้จากสิ่งที่คนพูดออกมาอย่างไม่เป็นทางการ หรือจากการสำรวจที่เป็นทางการ หรือจากพฤติกรรมของคน Schermerhorn⁽⁸⁾ ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติ คือ การวาง แนวความคิด ความรู้สึก ให้ตอบสนองในเชิงบวก หรือเชิงลบต่อคน หรือต่อสิ่งของในสภาวะแวดล้อมของบุคคลนั้นๆ และทัศนคตินั้นสามารถที่จะรู้หรือถูกตีความได้จากสิ่งที่คนพูดออกมาอย่างไม่เป็นทางการ หรือจากการสำรวจที่เป็นทางการ หรือจากพฤติกรรมของบุคคลเหล่านั้นซึ่งจะทำให้บุคลากรมีพฤติกรรมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้มากขึ้น และสามารถลดการใช้พลังงานไฟฟ้าในที่ทำงานได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยการศึกษาวิจัยพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัท ดุเม็กซ์ จำกัด⁽⁹⁾ พบว่า ทัศนคติส่งผลอย่างมากต่อพฤติกรรม หากพนักงานมีทัศนคติเชิงบวกต่อการประหยัดพลังงานไฟฟ้ามากเท่าใด พนักงานจะมีความตั้งใจมากขึ้นที่จะ

แสดงพฤติกรรมกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้ามากขึ้นเท่านั้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้จาก ดร.พัชรินทร์ สมบูรณ์ ให้ความรู้ในเรื่องการวิจัยเพื่อประยุกต์ใช้ในการทำงานด้านสาธารณสุข รวมทั้งเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำตลอดจนตรวจแก้ไข ติดตามความก้าวหน้า นพ.รักษพงศ์ เวียงเจริญ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลมะเร็ง ที่ให้การสนับสนุนให้มีการอบรมการทำวิจัยเพื่อประยุกต์ใช้ในการทำงานด้านสาธารณสุขที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัย คุณประโยชน์อันเกิดจากการวิจัยฉบับนี้ขอบแต่ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและผู้ที่มีส่วนให้การศึกษาและดำเนินการวิจัยครั้งนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 – 2570. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ; 2565.
2. โรงพยาบาลมะเร็ง. รายงานอัตราค่าใช้จ่ายด้านการใช้ไฟฟ้า ปีงบประมาณ 2567. กาญจนบุรี: งานบริหารทั่วไป โรงพยาบาลมะเร็ง; 2024.
3. GreedisGoods. สูตร Taro Yamane สำหรับคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง [Internet]. 2025 [cited 2025 Sep 12]. Available from: <https://greedisgoods.com/taro-yamane/>

4. สุภัญญา ชื่นชมยิ่ง, สมชาย สมบูรณ์ และ สุวิมล เจริญสุข. ทักษะคนดีและพฤติกรรมการใช้พลังงานของบุคลากรในโรงพยาบาลศูนย์แห่งหนึ่งในภาคตะวันออก. วารสารพลังงานทางเลือก. 2565; 12(1): 45–56.
5. ประภาศรี คำชะโนด. พฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรในโรงพยาบาลของรัฐ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา; 2566.
6. แสงพร ม. การศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการลดการใช้พลังงานไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิงของศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา. วารสารศูนย์อนามัยที่ 9: วารสารส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม. 2565; 16(3): 43-1028.
7. วิไลพร นิลพันธ์. การศึกษาความตระหนักรู้และพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพของบุคลากรในโรงพยาบาล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง; 2564.
8. Schermerhorn JR. Management. 7th ed. New York: Wiley; 2000: 75.
9. สุเมธ บังเกิด. พฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัท ดูเม็กซ์ จำกัด [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา; 2562.